

R

rachunek ekonomiczny [ekon.] jest to porównywanie nakładów i wyników działalności gospodarczej; w warunkach ograniczonych zasobów czynników produkcji (ziemi, pracy, kapitału) i przy możliwych alternatywnych ich zastosowaniach rachunek ekonomiczny jest podstawą podejmowania decyzji ekonomicznych. R.e. jest wyrazem stosowania zasady racjonalnego działania, której istota wyróżnia trzy podstawowe rodzaje rachunku ekonomicznego: 1) efektywnościowy – gdy nakład jest z góry określony i zadaniem rachunku jest maksymalizacja efektu; 2) oszczędnościowy – gdy efekt jest z góry określony, a zadaniem jest zminimalizowanie nakładu; 3) optymalizacyjny – polegający na dostosowaniu nakładów i efektów tak, aby w danych rachunkach osiągnąć optimum, czyli układ, przy którym nie opłaca się zwiększyć nakładu, ani oczekiwać korzystniejszego efektu. EK

rachunek gotówkowy [ekon.] wielkości badane zarówno w diagnozie, prognozach jak i w ocenie **rentowności** opierać się powinny na rachunku gotówkowym (ujęcie kasowe) raczej niż księgowym (ujęcie memoriałowe), gdyż rachunek inwestycyjny większości właścicieli opiera się na **ujęciu gotówkowym**. Jednakże, ponieważ w gospodarce obowiązuje swoboda umów, mogą również występować sytuacje, w których zarządca umawia się z właścicielem o rozliczanie wyników w **ujęciu księgowym** (memoriałowym). EK

rachunek powierniczy [ekon.] generalnie odnosi się do umowy, w której uczestniczą trzy strony: dwie dokonujące transakcji i trzecia odpowiedzialna za przechowanie w depozycie określonego dokumentu lub

środków finansowych. Dopóki jedna ze stron nie spełni określonych umową warunków transakcji, dokument nie nabiera mocy prawnej a środki pieniężne nie mogą być przekazane drugiej stronie. W odniesieniu do sektora nieruchomości instrument ten przybiera najczęściej formę r.p. (*escrow account*). R.p. ma zabezpieczać obie strony transakcji: zarówno sprzedającego jak i nabywcę. Mogą występować dwie główne formy rachunku powierniczego: otwarty, w której deweloperowi bank przelewa transzami zapłatę za zrealizowane, określone umową, etapy **inwestycji**, oraz zamknięty, w której zapłata następuje jednorazowo po całkowitym zakończeniu inwestycji. EK

rachunek zysków i strat [ekon.] inaczej wynik finansowy, jest oceną działalności **przedsiębiorstwa**, podstawą do rozliczeń finansowych z budżetem (z tytułu **podatku dochodowego**), a także z właścicielami przedsiębiorstwa z tytułu **dywidendy**. Informacje, które powinien zawierać rachunek zysków i strat określone są w załącznikach nr 1, 2 i 3 do ustawy o rachunkowości. Może być sporządzany w dwóch wariantach: kalkulacyjnym i porównawczym. Wariant porównawczy odzwierciedla dokonania jednostki w danym okresie na płaszczyźnie operacyjnej, finansowej i zdarzeń nadzwyczajnych. O wyborze wariantu decyduje głównie sposób ewidencji kosztów w danej jednostce. AG

Źródło: *ustawa o rachunkowości* (Dz.U. z 2002 r., nr 76, poz. 694).

rachunkowość bieżąca [ekon.] system ciągłego i systematycznego gromadzenia informacji ekonomiczno-finansowych oraz przetwarzania ich w postaci prezentacji zestawień liczbowych z wykorzystaniem spe-